

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 450/2020
04.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА ДОО ..., чији је пуномоћник Александар Петровић, адвокат у ..., против туженог ББ, предузетника извршитеља из ..., чији је пуномоћник Невенка Савић, адвокат у ..., ради накнаде штете, вредност предмета спора 31.182.463,13 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 731/19 од 03.06.2020. године, у седници већа одржаној дана 04.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 731/19 од 03.06.2020. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Ваљеву П 236/18 од 15.11.2018. године ставом I изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 23.272.572,69 динара, са законском затезном каматом почев од 01.10.2016. године па до исплате. Ставом II изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу на име измакле добити исплати износ од 339.000,00 динара месечно, за сваки месец почевши од 01.01.2015. године па све до момента коначне исплате, увећане за износ законске затезне камате обрачунате од момента тужбе па све до момента коначне исплате целокупног износа. Ставом III изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу, на име накнаде штете по основу трошкова извршног поступка и награде извршитељу коју је тужени незаконито спроводио под Иив бр.2955/2013, исплати износ од 790.890,44 динара, са законском затезном каматом почев од 01.10.2016. године па до исплате. Ставом IV изреке, обавезан је тужилац да туженом на име накнаде парничних трошкова плати износ од 496.500,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности до исплате.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 731/19 од 03.06.2020. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Ревизијом тужилац побија другостепену пресуду, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, бр.72/11...,18/20), и одлучио да ревизија тужиоца није основана.

Побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку на коју указује ревидент, није прописана као ревизијски разлог одредбом члана 407. став 1. Закона о парничном поступку. Другостепени суд је правилно испитао првостепену пресуду у границама жалбених разлога у смислу 396. став 1. истог Закона о парничном поступку, оценио све релевантне жалбене наводе и дао јасне разлоге за донету одлуку. С тим у вези, неоснован је и ревизијски навод да је у другостепеном поступку учињена битна повреда из члана 374. став 1. у вези члана 2. став 1. Закона о парничном поступку.

Предмет тужбеног захтева је накнада штете за коју тужилац тврди да му је током спровођења извршења над имовином тужиоца, проузроковао тужени у висини од 23.272.572,69 динара, што је разлика, између тржшине вредности, по тврдњи тужиоца незаконито продате имовине тужиоца (33.246.532,97 динара) и остварене купопродајне цене (9.973.960,28 динара). Предметним тужбеним захтевом тужилац потражује и измаклу корист у виду закупнине коју више не убира због спроведене продаје његових непокретности.

Према утврђеним чињеницама, по предлогу извршног повериоца Ванса Интеза АД Београд против извршног дужника АА ДОО ..., овде тужиоца и ВВ, Привредни суд у Ваљевоу је 14.02.2013. године донео решење о извршењу Ив 281/2013. Дана 10.09.2013. године тужени је као извршитељ донео закључак о спровођењу извршења Ив 2955/2013, те су на другој јавној продаји одржаној 22.10.2014. године непокретности које су биле у власништву тужиоца продате по почетној цени која је износила 30% од процењене вредности. Из садржине решења Привредног суда у Ваљевоу Ион бр.4/14 од 22.01.2015. године, утврђено је да су радњама и одлукама јавног извршитеља учињене неправилности, и то да извршитељ никада није донео закључак о утврђењу вредности продатих непокретности, већ постоји само записник о попису и процени; извршитељ је закључцима од 09.09.2014. године и 02.10.2014. године одредио „прву непосредну јавну продају путем усменог надметања непокретности“, што је погрешно и доводи у заблуду потенцијалне учеснике, будући да се продаја врши или путем усменог јавног надметања или непосредно погодбом; у наведеним закључцима наведено је да учешће у јавном надметању имају сва физичка и правна лица која пре почетка надметања на наменски рачун извршитеља уплате јемство у износу од 10% од утврђене вредности непокретности и доказ о уплати приложе извршитељу на увид пре почетка надметања, а да овако наведени износ јемства није одређен, већ је остао одредив, док је извршитељ морао тачно израчунати његову висину; на рочишту за прву продају нигде није констатовано да је извршио увид у наменски рачун и утврдио да није било уплате јемства, док је на другој продаји уплату јемства примио на руке, иако је у закључку навео да се уплате врше пре почетка надметања на наменски рачун извршитеља; записником од 02.10.2014. године се не констатује да ли су испуњени услови за продају или нису, и ако нису због чега; записником од 22.10.2014. године се

не констатује да ли је ико уплатио јемство, али је назначено да је извршитељ пре почетка лицитације примио уплату јемства у износу од 3.370.000,00 динара и да је издао признаницу на име ГГ из ..., а да се за учесника на лицитацији пријавио ДД из ...; надметање је спроведено супротно члану 128. Закона о извршењу и обезбеђењу јер ни за једну непокретност није објављена следећа цена која је морала бити виша за 5% од претходне. Даље је утврђено да су непокретности продате за укупну цену од 9.973.960,28 динара. Тржишна вредност спорних непокретности није утврђена у поступку извршења од стране извршитеља, док је у овом парничном поступку од стране тужиоца и туженог учињено неспорним да је тржишна вредност непокретности она која је одређена у налазу и мишљењу Бироа за пројектовање „Пријем пројеката“ у износу од 33.246.532,97 динара, који је износ наведен као процењена вредност непокретности, која је процена вршена у 2012. години за потребе добијања кредита.

Из овако утврђених чињеница, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиоца да му тужени накнади штету, налазећи да у току поступка није утврђено да је тужени због неправилности које су одређене решењем Привредног суда у Ваљевоу, оштетио тужиоца. У току поступка тужилац је учинио неспорним да је тржишна вредност свих продатих непокретности 33.246.532,97 динара, која је утврђена од стране Бироа за пројектовање „Прим пројект“ из Шапца, за потребе кредита, непокретности тужиоца продате су знатно испод њихове тржишне вредности и то по цени од 30% на другој јавној продаји. Према налажењу судова наведена продаја је била у складу са правилима тада важећег Закона о извршењу и обезбеђењу, није било заинтересованих купаца који би понудили већу цену, те се поступање туженог не може сматрати наношењем штете тужиоцу. Непокретности би се продале по истој цени чак и да је извршитељ спровео извршење без уочених неправилности, а оне нису за последицу имале настанак штете за тужиоца. Тужилац није доказао да би се непокретности продале по вишој цени од оне која је остварена и да би разлика у цени представљала штету коју тужилац трпи.

Закључак је судова да тужилац нема право ни на измаклу корист у виду неостварених закупнина од продатих непокретности, с обзиром да је својину и државину над истим изгубио по ваљаном правном основу, правноснажном решењу о извршењу Привредног суда у Ваљевоу Ив 281/2013 од 14.02.2013. године.

Тужилац у ревизији оспорава правилност примене материјалног права од стране нижестепених судова. Истиче да је тужени својевољно, супротно закону одлучио да не спроведе јавно надметање, да је омогућио купцима да почетна цена остане и коначна продајна цена, јер да је тужени истицао нову цену вишу за 5% тиме би јавно надметање у ствари тек почело и то би довело до повећања понуђених износа, као и постигнуте највише цене, те да је наведеним неправилностима тужени директно утицао да се непокретности продају по почетним ценама, чиме је нанео штету тужиоцу. Истиче да је суд приликом извођења закључка да тужилац нема право на изгубљену добит занемарио чињеницу да је по правном основу по коме су продате предметне непокретности, поступак спроведен на незаконит начин, због низа неправилности које су учињене.

Наводи ревидента нису основани.

Према оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев.

За постојање обавезе на накнаду штете, како је то дефинисано одредбом члана 154. став 1. Закона о облигационим односима, потребно је да постоје: штета на страни оштећеног, недопуштена (противправна) радња или пропуштање кривицом штетника, и постојање узрочне везе између противправне радње или пропуштања и настале штете. Према одредби члана 155. истог закона, штета је умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист), док је по одредби члана 189. став 3. истог закона, измакла корист на чију накнаду би оштећени могао имати право, добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари, или према посебним околностима, а чије остварење је спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

У конкретном случају утврђено је да су постојале бројне неправилности учињене од стране туженог као извршиоца, у поступку спровођења принудног извршења ради намирања новчаног потраживања према тужиоцу као извршном дужнику, које су неправилности утврђене решењем Ион. бр.4714 од 22.01.2015. године. Међутим, утврђене неправилности нису имале за последицу настанак штете како тужилац тврди. Ово зато што је постојао пуноважан правни основ за спровођење извршења продајом предметних непокретности туженог, као имовином извршног дужника, ради намирања из остварене цене у корист извршног повериоца. Даље, цена која је остварена у тако спроведном поступку од стране туженог, није мања од оне која би се остварила и у перфектно, без уочених неправилности спроведеном поступку извршења, како правилно закључује другостепени суд, с обзиром да је постигнута цена сагласно одредбама члана 97. Закона о извршењу и обезбеђењу, а процењену вредност непокретности коју је тужени означио у спровођењу поступка тужилац у овом поступку није спорио. Због овога није од значаја што тужени није донео одлуку, у форми закључка о утврђењу вредности продатих непокретности, већ само записник о попису и процени. При томе није било заинтересованих купаца, који би на јавној продаји понудили већу цену, што је битна околност према којој није од значаја за постигнуту цену што тужени није објавио следећу цену, ради надметања купаца. Зато је закључак, да у конкретном случају тужилац није доказао да је пропустима туженог претрпео штету, нити да би била постигнута продајна цена у одређеном, а посебно у траженом износу да је продаја спроведена без уочених неправилности, чињенично и правно утемељен.

Правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев тужиоца на име накнаде штете у виду измакле користи. По наводима тужиоца, штету је претрпео у виду неостварених закупнина од непокретности које су продате. Тужилац је својину и државину на непокретностима изгубио по ваљаном правном основу, а то је правноснажно решење о извршењу Привредног суда у Ваљево Ив 281/2013 од 14.02.2013. године. Тачно је да су поједине радње извршитеља биле незаконите, али то није довело у питање законитост самог решења о извршењу, с обзиром да је исто правноснажно, и као такво део правног поретка. Стога се умањење у имовини извршног дужника не може сматрати штетом на имовини извршног дужника, јер у смислу члана 154. Закона о облигационим односима, не постоји противправност поступања. Свакако да тужилац не би могао да оствари приходе од имовине која је предмет принудног извршења у судском поступку.

Из наведеног следи да тужилац нема право у односу на туженог на тражену накнаду штете у смислу одредаба чл.154., 155. и 189. Закона о облигационим односима.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је применом члана 414. Закона о парничном поступку, одбио ревизију тужиоца као неосновану.

**Председник већа - судија
Бранко Станић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић